

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

עוד א מיי פייב מהל'
מחללה אפוריות
הלכ' ו סגג לאון קמה
טוש"ע י"ד סי קה סעיף
א [ועיף יא]:
עו ב מיי פייב שם הלכה
יג סגג שם טוש"ע
י"ד סי קה סעיף ז:
עו ג מיי פ"ח מהל'
עבודה כוכבים הלכ'
ב ועי' בהשגות סגג לאון
מה טוש"ע י"ד סי קה
סעיף א:

אלא ודאי חמרא הוא ונכסיה. פ"ה אע"ג דמוקמינן ליה במוריק אורוקי אפ"ה מיישינן דלמא נגע ונסך הוא דלא רמינן אדעתין למיחוי משמע מתוך פירושו דבהרקה לבד לא מנסך ליה ליאסר בהנאה וגם ר"ת כמד דבמוריק אורוקי אינו אסור בהנאה וקשה דהא במסקנא דמילתא לקמן בסוף פירקין כמוד ברוב הפירושים כמו של עובד כוכבים כגון דמוריק אורוקי והכיר בו שהוא יין אסור בהנאה מדברי יוחנן בן ארחא אלמא בהנאה עובדא דהכא מטעם כמו ולא משום חשד מנגע ולקמן (דף ס.) גמי עובד כוכבים אדנא וישראל אכופא חמרא אסור ופי' הקוטנ' אסור אף בהנאה מלי דהוה איין שמוגו עובד כוכבים ועוד אדרבה כפי האי גוונא ע"י הרקה היו מנסכין שהיו מערין יין לספלים וי"ל דמה שהולך לפרש נגע היינו לאסור אף מה שצפנים שלא עירה עדיין דהא אמרין לקמן (דף עב:) גמי עובד כוכבים המערה דנפיק לכראי דמנא גורו ביה רבנן דגואי דמנא לא גורו ביה רבנן ור"י פי' ונספיה שהריקו בטוונת יסוקן: **והא** נגע ביה בנטלא וה"ל סגג עובד כוכבים שאלא בכוונה ואסור. מיהא אז ר' יהושע בן לוי סבר לה כשמואל דשרי מיעוק בן יומו ואף בשמיה א"כ הוא הדין מנגע גדול שלא כוונה ואפילו בידו דהא לעיל מדמי ליהווא לישנא דלא גרים רישא דלוליצא וא"כ מאי קא פריך דהא שלא כוונה הוה שיהיה סבור שהוא שיכר וי"ל דלעיל כי פרכי ליה לרב מתינוק בן יומו ככל שכן קא פרכי מדאסר בתינוק דלוינו בר כוונה כלל כ"ש שאסר מנגע גדול שלא כוונה שהרי בר כוונה הוא ויכול לנא לדי יסוקן אכל ודאי מנגע גדול חמור ואפי' שלא

מימר אמר. האי עובד כוכבים דעמיה: **סלקא דעמיה דרבנן.** חשיבי (ב) האי שמו שיכרא בתמיה אלא ודאי חמרא הוא ונספיה לעבודת כוכבים ואע"ג דמוקמינן דמוריק אורוקי אפ"ה מיישינן דלמא נגע ונסך הוא דלא רמינן אדעתין למיחוי דבישראל הוה מחוקינן ליה: **ומאן דשרי שפיר שרי מימר אמר.** האי עובד כוכבים סלקא דעמיה רבנן כשרים כי הני חמרא הוו שמו ואמרי לדידי תא אשקיין בתמיה: **בחדתא.** יין חדש אין לו ריח: **והא קא נגע בנטלא.** ס"ד שהיה שאב היין מהחבית ככלי ששמו נטלא ופריך והא נגע ביה בחמרא ע"י נטלא וניח נמי דלא ידע דחמרא הוא הוה ליה מנגע שלא כוונה ואסור: **ומשני דקא מוריק אורוקי וה"ל כמו שלא כוונה.** שלא ידע שהוא יין וכחו שלא כוונה לא גזור אפילו בשמיה: **שמסכו.** שמוגו שנתן בו מים לתקנו לשמיה שכן דרך יינם חוק כשהיו נוטנין אותו בטוס ונתנין בו מים לפי שהוא חוק. יין של ישראל שמסכו עובד כוכבים מהו: **אסור.** אע"ג דלא נגע גורו רבנן בכחו לאסרו בשמיה משום הרחקה עבירה אכל בהנאה ודאי לא מיתסר ללא עדיף מנגיעה ע"י ד"א שלא כוונה (לעיל דף מ.) כי ההוא דנגע בלוליצא בחמרא ושרייה רב בהנאה: **חזא דאכלי פיזי דלא מעשרי ואסר להו.** דקסבר בצרה היא צבר דמנדר בארץ המישור וכיון דמא"י (ב) מייבין פירותי' במעשר: **אדמקטורך עלך.** בעוד שבגדיך עליך חזור אכלס והתר להם ולא תמלשיהו

(א) ומילין קל: א. (ב) [לעיל ח. שבת יג. פסחים מ. ב"ח כב. לקמן טו. יבמות מו. א. ג' ב' והכיר. ד] (ג) [ג' ב' ב' ב' (ה) (ד) ר"מ מ"ו.] (ו) [ב"ב יב. א.]

תורה אור השלם
1. טבחה טבחה מסכה
י"ב אף ערבה שלחנה.
משלי ט ב

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה סלקא וכו'
כי הגי שמו: (ב) ד"ה חזא וכו' דמא"י היא מייבין:
(ג) חזאי ד"ה שמסכו וכו' לתקנו לשמיה: (ד) ד"ה כמד דגוי אולי מיהא ומייבנה כגון:

שמוגו. שמוגו עובד כוכבים לתקנו (א) בשמיה אסור אף בהנאה ואע"ג דלא נגע משום הרחקה עבירה כדאמרין לך לך אמרין נזירא כו' מיהו נמלא בפירוש אחרים של רש"י אסור בשמיה משום הרחקה עבירה אכל בהנאה ודאי לא מיתסר ללא עדיף מנגיעה ע"י ד"א שלא כוונה כי ההוא דנגע בירשא דלוליצא (לעיל דף מ.) וגם ר"ת כי דכל לך לך לא אסרינן בהנאה וה"ל דאמרין בסמוך לא והכרו על יינם משום יין נסך אלמא קנס הוא דקנים להו משום לך לך אמרין ובסמוך חזא חמרא דמוגי עובד כוכבים ושמו ישראל ואסר להו נפרש ואסור אף בהנאה מטעם קנס כדפריש' ואע"ג דלא מפרש ליה בהדיא מ"מ הכי הוא מידי דהוה אמנא דסגדי עובדי כוכבים ושמו ישראל דאסר להו בהנאה משום עבודת כוכבים: **בדבתיב קאמינא מסכה יינה.** ואע"ג דכתיב נמי (שיר ו) אל יחסר המזג ההיא מוגיה ביין עלמא אכל מסכה הוא תיקון מים ביין: **בתב** הרי"י א"ו זומן היה עובד כוכבים ששכך ציינו של ישראל מותר למכרו לעובדי כוכבים דלא נקיף' בשכוכך כדפרישית לעיל אכל בשמיה אסור ודוקא שלא נתכוין ליגע כדי להכעיס לישראל ולהפסידו אכל אי חזינן לדעמיה לעובד כוכבים שמוגע ציינו של ישראל כדי להכעיסו ולהפסידו ההוא שרי אפילו בשמיה דכ"ג לא גזור רבנן והיכא דורק ליה העובד כוכבים החפץ לצור כדי להכעיס ואפילו אולי מיינה (ז) כגון שחפס בו מותר בשמיה וכן איתא בתשומת רב היי בר נחשוך גאון ובפסקי ריב"א וכן מוכח הסוגיא קרוב הדבר בעיני דאפי' אס נגע עובד כוכבים בידו להכעיס מותר בשמיה וכ"כ בתשומת פסם אחת היה צורו של ישראל מלא יין וצא אנס אחד ונתן ידו לתוכו להכעיס והיה שם זקן אחד ירש שמים שסופו נהרג על קידוש השם צע"ה ושמענו שלקח מן היין ככלי ושתה ממנו צפני האנס כדי שלא יהא רגיל לעשות כן לישראל אחר עכ"ל הרי"י: **אדמקטורך ע"ד י"ה הדר.** פי' הקוטנ' בעוד שבגדיך עליך חזור אכלס והתר להם ולא תמלשיהו אפי' לנזיר מפורסם הדרך ויפה כיון דאין לפרש שלא תפסיד בגדיך בהוראתך דבשיל טעמיה תנטרך לשלם כדאמרין בפ"ק דסנהדרין (דף י.) דהא מוקמינן ליה התם בשנא ונתן ביד ועוד דהא רש"ל מומחה לביד הוה ופטור מלשלם: **בצר** א"ו היינו בצרה. והא דאמר רש"ל (ז) בפ"ק דמכות (דף יב.) ג' טעיות עמיד שר של רומי לטעות כו' כסבור שגלה לבצר והוא גולה לבצרה היינו לבצר דשמעה מר' יוחנן דסבר איהו לבצר לאו היינו בצרה או הודה כי גס בטעות זה יטעה שר של רומי בצר לאו היינו בצרה פי' אלא חזאה לארץ היא ואינה חייבת במעשר ולכן הוקיפו ר' יוחנן להתיר להם ומשמע מהכא (ז) (דח"ל) לא מייביי במעשר וכן משמע בפ"ק דחולין (דף י.) ויס ד"ה והמיר) גבי ר"מ שאכל עלה של ירק בבית שאן והתיר ר' בית שאן כולה על ידו משום דהוה סבר דבית שאן מחו"ל היא וקשה דאילו בכל שאר התלמוד משמע דחול' חייבת במעשר דקאמר בצבורות בפ' עד כמה (דף ט.) ובפ"ק דביצה (דף טו.) תרומת חו"ל אוכל והולך ואיח"כ מפרש וכן רבה מבטיל לה צבור ואפיל לה צימי טומאתו וקאמר נמי התם (ז) רב טובי הוה ליה גוצא דחמרא דתרומה וצפ' צנות כותים (גדה דף לב.) מעשה היה צפומבדיתא והטבילוהו קודם לאמא ויש רוצים לומר דהני מילי בדגן תירוש וינהר דבארץ גופה מייביי מן התורה ולכן בחו"ל גזור רבנן אכל בשמעין ובפ"ק דחולין (דף י.) מייביי במעשר ירק דאפי' בארץ נמי לא מייביי אלא מדרבנן ולכן בחו"ל לא גזור ולא נהירא דהא גבי גלף נמי דלא מייביי בארץ אלא מדרבנן אמרין בפ' ביצה מצרכין (בבב"ב דף לו.) דחייב אף בחו"ל דקאמר בגלף של ערלה בחו"ל זורק האביזות ואוכל הקפריסין וינמא הלכה כר"ע אי אשמעינן הלכה כר"ע הוה אמנא אפי' בארץ כו' ולא שמעינן כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל אי אשמעינן הכי הוה אמנא ה"מ גבי מעשר דבארץ גופה דרבנן אכל גבי ערלה כו' ועוד אמרין בפ"ק דביצה (דף י.) מולין מלילות ומפרכין בקטניות צו"ט א"כ מציינו תרומה שזכאי בהרמתה אלמא בקטניות שהוא כשאר מציינו מליו תרומה בחו"ל ומירך ר"ת דהכא ובפ"ק דחולין מייביי דממאי דחתן בתם' דמאי (פ"ה מ"ג) מכיבז ולהלן פטור מן דמאי דבדמאי הקילו ואם תאמר והא דתמן (ממאי פ"ג מ"ה) אלו דברים מתעשרים דמאי בכל מקום הדבילה התמרים התרופים והאזרו והכמון וא"כ לימא ליה ר"ש בן לקיש לרבי יוחנן כהני פירות אסרי להו וי"ל דרבי יוחנן היה יודע שלא אסר באותן פירות דוקא מיהו

הקשה

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

ס.

עין משפט
גד מצוה

פד א מיי פ"ב מהל'
מ"א הלכה י סמג
לאון קמח טו"ש"ע י"ד סי'
קמח טו"ש"ע כג:
ב מיי פ"ח מהל' טומאת
אובלן הל' ו:
ג מיי שם הל' ג סמג
לאון קמח טו"ש"ע י"ד
סי' קמח טו"ש"ע י"ד קמח
טו"ש"ע ח:
פז ד מיי שם הל' ג סמג
טו"ש"ע שם ספ"ק י:
סח ו מיי שם טו"ש"ע שם
ספ"ק ט:
פח ז מיי שם הל' ג סמג
טו"ש"ע שם ספ"ק י:
צ ח מיי שם טו"ש"ע שם ספ"ק י:

ואידך שרי. אף בשמיה דקסבר לדדון לאו חיבור כל היין. ולית הלכתא כוותיה דהא מוקי רב יימר מילתיה דרב פפא כמנאי וקס ליה רב פפא כרבי יהודה דיחידא ויחד רביים הלכה כרביים דפליגי רבנן עליה ואמרי בין מלידיה בין מפיה טמאה דכולן חיבור: (א) עד כדנא. כל יין שלמעלה

הנקב אסור לכיון דכולו נמשך אחר הנקב לנאת דרך שם הוה ליה חיבור ואסור: כמנאי. איתמר הא דרב פפא ולא דברי הכל היא: שוליה. שאיל יושב עליהן. שכל חציות שבתלמוד קדים של חרס הן: ניקבה מפיה. הואיל וכל היין שלמעלה נעשה כמים לעיון הוי חיבור ומשוליה נמי הואיל וכל היין נמשך אחר הנקב הוי חיבור אבל נקב מלידיה טהורה ומכאן ומכאן כרב פפא. ורבנן לית להו דרב פפא הלכך לית הלכתא כוותיה וכולו אסור בשמיה ומומר בהנאה: עובד כוכבים אדנא. (ו) מערה היין מדנא לכוזבא: וישראל אכזבא. ואחוזו בידו: חמרא אסור. בהנאה דהיינו נמי יין שמוגו עובד כוכבים וכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו"ו: ואי קא מלמד אדודי. לכוזבא: חמרא אסור. (ס) משום דמקרקש ליה לחמרא וככוזבא מליאה עסקינן דלמא נגע. לינא אחרינא אפילו חמרא נמי כיון דמקרקש בכווה הוה ליה כמו בכווה ואסור בשמיה: זיקא. נוד קסור: וקאסי ישראל אחוריה. וחזי ללא נגע עובד כוכבים בכווה: כוזבא חמרא שרי.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה (ברך תוקים)
אמר רב פפא אבל חמא
דלמא ברייתא לא שביע
ליה. כדלי' בשנת דף סא
ט"ז:

הגהות הב"ח

(א) גבי חמרא רב פפא
דעב: (ב) רש"י ד"ה
ואידך רב לאו חיבור הוא
ליאסר כל שאר היין:
(ג) ד"ה דעד הנחא וכו'
חיבור ואסור ואידך שרי
אף בשמיה הפסד:
(ד) ד"ה עובד כוכבים
אדנא עובד כוכבים
מנרה: (ה) ד"ה חמרא
אסור וככוזבא מליאה
עסקינן דלמא נגע מליאה
אחרינא אפי' חמרא נמי
משום דמקרקש ליה
לחמרא וכיון דמקרקש
ככוזבא כו"ו: (ו) תוס'
ד"ה נקב הקודם אחר
ר"פ כו' היינו כשפ"ק
תלמוד: הנה"ל:
(ז) בא"ד הניחא ללשנא
דכל דלהדי כחל אסור
ואידך שרי אף על פי
שסופו: (ח) ד"ה ואי
מלדו וכו' לחלוטין. נ"ב
ותמיה שהל"ש כמב ג"כ
כחלוטין לשון ואפי' בהנאה
אסור וכן כמב העור כמין
שפ"ז:

לעוי רש"י

ווי"ץ ווי"ץ.
המכשש.
אישפילג"ל [אישפילג"ל].
בורג המכשש [בורגמית].

מוסף רש"י

ויירא. לשון עולר [ב"ח
ט"ז].

ואידך שרי ואיכא דאמרי אמר רב פפא (א) עד הברוא חמרא אסור ואידך שרי אמר רב יימר כמנאי חבית שנקבה בין מפיה בין משוליה ובין מצוייה ונגע בו מכול יום יטמאה רבי יהודה אומר מפיה ומשוליה טמאה מצוייה טהורה מכאן ומכאן אמר רב פפא יעובד כוכבים אדנא וישראל אכזבא חמרא אסור מ"ט כי קאתי מבח עובד כוכבים קאתי ישראל אדנא ועובד כוכבים אכזבא חמרא שרי ואי מצדד צדודי אסור אמר רב פפא האי עובד כוכבים דדרי זיקא וקאזיל ישראל אחוריה מליא שרי דלא מקרקש חמרא אסור דלמא נגע חמרא שרי דלא נגע רב אשי אמר זיקא בין מליא ובין חמרא שרי מ"ט אין דרך ניסוך בכך מעצרא זיירא רב פפי שרי ואי אשי ואיתומא רב שמי בר אשי אסור בכחו וכולי עלמא לא פליגי דאמרי כי פליגי בכחו כחו איכא כי פליגי בכחו הוה עובדא בכח כחו וואסר רב יעקב מנהר פקוד ההוא חביתא דאיפקה

לפרש אלא ודאי אסר הכל כדפרישית והלכתא כוותיה והקשה הר"ר משה מקולי על זה הפסק דל זה אינו אלא מכח הפירוש שפירש שאין הגישתא מגעת עד שזלי החצית והקשה דלישנא דכולי חמרא אגישתא (ג) (גירדל) לא משמע הכי דהא לא היה נעשה כי אם להריק את החצית דרך שם בלא נקיבה וגם רש"י פירש לקמן שהגישתא היתה מגעת עד שזלי החצית ומה שהקשה ר"ת דכמיה דוכתי פסקינן ביחיד לגבי רביים היינו כשפסקו (ו) כהדיא כוותיה אכל הכא דלמא ברייתא לא שמיע ליה לרב פפא ודלמא אי שמיע ליה לרבנן פליגי עליה הוה הדר ציה לכך נראה לו דאין הלכה כרב פפא מטעם דקס ליה ביחידא וגם ר"ת פסק כך וא"ת לפי מה שפירש לעיל שהגישתא היתה מגעת עד שזלי החצית למה לא היה רב פפא רוזה לאסור (ו) וינחא ללישנא דכל להדי כחא אסור אע"פ שסופו לנאת גם שם לא היה רוזה לאסור כי אם מה שעלה בחלל הקנה אבל ללישנא דעד כחא אסור משום שסופו לנאת למה לא היה אסור יש לומר דעד כחא סופו לנאת יותר בקל דכשיסיר עובד כוכבים ידו מעל הנקב ילא היין מאליו אבל צבת גישתא כיון ששם העובד כוכבים ידו מנעת מלנאת אם לא ימנעו בקנה פעם שניה וז"ל דבין רב פפא ורבא ללא אסרי בהנאה השאר מטעם תערובת סברי כרשב"ג דלמא ימכר חוץ מדמי יין נסך שזו וההיא דקמח צמינתק

והעלה דנאסר הכל מפני טפח יין המתערבת אחיה כרבנן כדפרי' לעיל ומה שאסרנו מטעם שסופו לנאת דוקא כשהניח העובד כוכבים ידו על נקב הצרוא או על הכת גישתא שמעט היין לנאת והיו כחילו נגע ככולו כדפרישית אבל נגע בקילוח היוצא או אם הישראל מושך יין מן החצית לתוך כלי שיש בו יין נסך למ"ד נזוק אינו חיבור דק"ל הכי מותר כל מה שצמינת אף בשמיה דמגע הקילוח אינו כלום לגבי מה שפניס וכן מוכיחות ההלכות גבי המערה יין נסך לצור וכן גבי נטל המשפך דלמ"ד נזוק אינו חיבור הכל שרי וז"ל לרב פפא ללישנא דלא אסר אלא להדי כחא אסור איתו הנקב ויעשו הצרוא במקום אחר לכיון שהקילוח הראשון שינא דרך עובי הצרוא אסור א"כ יאסר כל השאר שינא דרך שם מפני שנוגע בדופני הנקב שיש פ"י חוץ מן היין שבעובי הנקב וא"ת אמאי לא יטמא את המותר י"ל דמשקה כחא מחמת טבול יום נפסלים ואינם פוסלים תדע דהא תנן (טבול יום פ"ב מה"ע) שמן שלף ע"ג יין ונגע טבול יום במקומה לא פסל אלא מקום מנגע ואפילו מאן דפוסל ה"ט מפני ששניהם חיבור זה לזה: ע"בד כוכבים אדנא וישראל אכזבא ריקנית ואחוזו בידו חמרא אסור פ"י הקוונט ואפילו בהנאה דה"ל יין שמוגו עובד כוכבים דכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו"ו: ואי קא מלמד אדודי. לכוזבא: חמרא אסור. (ס) משום דמקרקש ליה לחמרא וככוזבא מליאה עסקינן דלמא נגע. לינא אחרינא אפילו חמרא נמי כיון דמקרקש בכווה הוה ליה כמו בכווה ואסור בשמיה: זיקא. נוד קסור: וקאסי ישראל אחוריה. וחזי ללא נגע עובד כוכבים בכווה: כוזבא חמרא שרי. (א) עד כדנא. כל יין שלמעלה הנקב אסור לכיון דכולו נמשך אחר הנקב לנאת דרך שם הוה ליה חיבור ואסור: כמנאי. איתמר הא דרב פפא ולא דברי הכל היא: שוליה. שאיל יושב עליהן. שכל חציות שבתלמוד קדים של חרס הן: ניקבה מפיה. הואיל וכל היין שלמעלה נעשה כמים לעיון הוי חיבור ומשוליה נמי הואיל וכל היין נמשך אחר הנקב הוי חיבור אבל נקב מלידיה טהורה ומכאן ומכאן כרב פפא. ורבנן לית להו דרב פפא הלכך לית הלכתא כוותיה וכולו אסור בשמיה ומומר בהנאה: עובד כוכבים אדנא. (ו) מערה היין מדנא לכוזבא: וישראל אכזבא. ואחוזו בידו: חמרא אסור. בהנאה דהיינו נמי יין שמוגו עובד כוכבים וכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו"ו: ואי קא מלמד אדודי. לכוזבא: חמרא אסור. (ס) משום דמקרקש ליה לחמרא וככוזבא מליאה עסקינן דלמא נגע. לינא אחרינא אפילו חמרא נמי כיון דמקרקש בכווה הוה ליה כמו בכווה ואסור בשמיה: זיקא. נוד קסור: וקאסי ישראל אחוריה. וחזי ללא נגע עובד כוכבים בכווה: כוזבא חמרא שרי.

מעשה

דאין קרקוש בכלי פתוח. ואע"ג דכי דרי ליה א"א בלא קרקוש מעט כיון דלא ינחא ליה בקרקושיה דלמא משתפיך ה"ל כמו שלא בכווה ומותר אבל זיקא הוי קרקוש דומה למשפך והוי נסך: אין דרך ניסוך בכך. אבל בכווה מליאה איכא למיחש לנגיעה כשהוא נותן ידו על שפתו לא פליג רב אשי ואסור: מעצרא זיירא. גת דאין דורכין אלא כוכשין בקורה. זיירא מכבש כמו (שופטים ו) וזר (את הגוה וימץ) טל מן הגוה מלא ספל מים: כחאו. היכא דענבים נחמטים מנחו כגון שעולה על הנסרים שעל התפוח ומכבידם: כולי עלמא לא פליגי דאסור: כה כחו. כגון שמגלגל הגלגל שקורין ווי"ץ והיא מפלת הקורה ובלשון לעו אישפילג"ל:

דהיפקה
בהם כל שעה טופח להטפיה וראשון ראשון נאסר: מצידיה טהורה. פ"י חוץ מן היין שבעובי הנקב וא"ת אמאי לא יטמא את המותר י"ל דמשקה כחא מחמת טבול יום נפסלים ואינם פוסלים תדע דהא תנן (טבול יום פ"ב מה"ע) שמן שלף ע"ג יין ונגע טבול יום במקומה לא פסל אלא מקום מנגע ואפילו מאן דפוסל ה"ט מפני ששניהם חיבור זה לזה: ע"בד כוכבים אדנא וישראל אכזבא ריקנית ואחוזו בידו חמרא אסור פ"י הקוונט ואפילו בהנאה דה"ל יין שמוגו עובד כוכבים דכחו הוא ואסרנא ליה משום לך לך אמרין כו"ו: ואי קא מלמד אדודי. לכוזבא: חמרא אסור. (ס) משום דמקרקש ליה לחמרא וככוזבא מליאה עסקינן דלמא נגע. לינא אחרינא אפילו חמרא נמי כיון דמקרקש בכווה הוה ליה כמו בכווה ואסור בשמיה: זיקא. נוד קסור: וקאסי ישראל אחוריה. וחזי ללא נגע עובד כוכבים בכווה: כוזבא חמרא שרי.

מעשה